

MARKUS FORSBERG

010-22 34 000

Enligt sändlista

Bildande av Segersöns naturreservat i Strängnäs kommun

BESLUT

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) att förklara det område som avgränsats på bifogad karta (bilaga 1) som naturreservat, med föreskrifter och skötselplan enligt nedan. Reservatets gränser märks ut i fält.

För att tillgodose och uppnå syftet med reservatet beslutar länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5 och 6 §§ miljöbalken att nedan angivna inskränkningar och intrång ska gälla i reservatet (se Reservatsföreskrifter).

I enlighet med 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. fastställer Länsstyrelsen bifogad skötselplan (bilaga 2) med mål, riktlinjer och åtgärder för reservatets skötsel och förvaltning.

Syfte med naturreservatet

Syftet med reservatet är att bevara biologisk mångfald samt att bevara och vårda värdefulla naturmiljöer och livsmiljöer för skyddsvärda arter. Naturmiljöerna består främst av vattenområden i Mälaren samt tillhörande öar med sin typiska variation av olika ädellöv-, löv- och barrskogsmiljöer och inslag av hävdade marker. Variationen skapar en värdefull mosaik av naturtyper som ädellövskog, triviallövskog med ädellövinslag, barrblandskog, trädklädd betesmark, bryn, öppen betesmark och strandäng. Livsmiljöer för skyddsvärda arter är framförallt gamla ädellövträd och hålträd av ädellöv och död ved av olika former och nedbrytningsstadier.

Syftet är vidare att återställa värdefulla naturmiljöer samt att återställa livsmiljöer för skyddsvärda arter knutna till ädellövträd. Livsnödvändiga miljöer och strukturer för sällsynta och hänsynskrävande arter i området ska finnas. Syftet är även att tillgodose behovet av områden för friluftsliv samt att erbjuda upplevelser av och kunskap om områdets värden för besökare.

Syftet ska nås genom att naturreservatet undantas från skogsbruk och övrig exploatering samt att stora delar av huvudön Segersön fortsätter hävdas genom bete och att bete återinförs på Skåningsholmen. De öppna hävdpräglade markerna ska hållas öppna genom bete, slåtter, fräsning, hamling och återkommande röjningar. De trädklädda hävdpräglade markerna ska behålla sin karaktär genom bete och återkommande röjning, plockhuggning, luckhuggning, friställning, hamling och tillskapande av död ved. Brynmiljöerna i övergången mellan de öppna och trädbeväxta arkerna ska bibehållas och vid behov utvecklas. Ädellövskogen på Segersön ska bibehålla sin karaktär av betespåverkad skog

genom fortsatt bete samt friställning, hamling och vid behov borthuggning av gran. Vidare ska även det igenväxta odlingslandskapet på Skåningsholmen återfå sin hävd samt restaureras genom röjning, fräsning, huggning, friställning av träd, hamling och tillskapande av död ved. Även de delar av ädellövslogen på Segersön som uppvisar en mer skött karaktär ska restaureras genom luckhuggning, friställning, borthuggning av gran, hamling och tillskapande av död ved. I de övriga skogstyperna på huvudön Segersön samt för de resterande ingående öarna ska endast mindre åtgärder utföras i form av frihuggning, ringbarkning, luckhuggning och i viss mån hamling. För att gynna hotade och sällsynta arter knutna till död ved och mulm i äldre lindar och ekar samt för att överbrygga åldersglapp av lämpliga substrat kan veteranisering, tillskapande av död ved och nyplantering av ädellövträd bli aktuellt. Det kan även bli aktuellt med olika åtgärder i reservatets vattenmiljöer som gynnar föryngring av rovfisk. Syftet ska även nås genom att friluftsanordningar underlättar för besökarnas vistelse och leder dem till olika upplevelsevärden samt att information om områdets värden tas fram och sprids i olika kanaler.

Reservatet ska bidra till gynnsam bevarandestatus i den biogeografiska regionen för förekommande habitat och arter.

Invasiva arter och andra främmande arter ska så långt möjligt bekämpas.

Nya kunskaper om hotade och hänsynskrävande arter och naturtyper inom ramen för syftet med reservatet ska beaktas i den löpande skötseln av reservatet.

Reservatsföreskrifter

Föreskrifterna under A utgör inte hinder för förvaltaren, eller den som förvaltaren utser, att utföra de insatser som behövs för naturreservatets vård och skötsel, och som framgår av föreskrifterna under B. Föreskrifterna ska inte heller utgöra hinder för uppföljning av bevarandemål och åtgärder, eller vid tillsyn.

A Inskränkningar enligt 7 kap. 5 § andra stycket miljöbalken i rätten att använda mark- och vattenområden som behövs för att uppnå syftet med reservatet

Utöver vad som gäller enligt gällande författningar är det i reservatet förbjudet att:

1. uppföra byggnad eller anläggning,
2. anlägga väg,
3. anlägga luft-, sjö- eller markledning,
4. uppföra stängsel eller hägnad annat än för betesdrift,
5. anordna upplag,
6. borra, gräva, schakta, utfylla, tippa, dika, spränga, deponera eller muddra,
7. avverka träd eller buskar,
8. ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle,
9. framföra motordrivet fordon i terrängen,
10. använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel,
11. kalka eller gödsla mark eller vatten,

12. inplantera för området främmande djur- eller växtarter.

Ovanstående inskränkning A9 utgör inte hinder för uttransport av fällt vilt med fyrhjuling eller motsvarande.

Ovanstående inskränkningar A7–A9 utgör inte hinder för de som ingår i Kungsberg Ga:1 att nyttja, sköta och underhålla de befintliga anläggningarna och de tillhörande ytorna som omfattas i Ga:1 (markerade i bilaga 1.1).

Under förutsättning att giltiga partiella nyttjanderätter finns för ytorna A, B och C (markerade i bilaga 1.1) utgör ovanstående inskränkningar A7 och A9 inte hinder för att hålla de aktuella ytorna öppna genom gräsklippning och slyröjning.

Ovanstående inskränkningar A7–A9 utgör inte hinder för fastighetsägarna till Kungsberg 2:7-2:9 att nyttja, sköta och underhålla sina respektive fastighetstillbehör inklusive dess tillhörande servitut (markerade i bilaga 1.2).

Ovanstående inskränkningar A1 och A3–A9 utgör inte hinder för fastighetsägarna till Kungsberg 2:7–2:9 att, efter tillstånd från Länsstyrelsen, dra in el, vatten och avlopp till sina respektive fastigheter eller via gemensam lösning. Inskränkningarna utgör inte heller hinder för fastighetsägarna till Kungsberg 2:7–2:9 att, när anläggningarna kommit i drift, nyttja, sköta och underhålla desamma i enlighet med en för ändamålet giltig rättighet.

Ovanstående inskränkningar A7–A9 utgör inte hinder för borttagande av sådana träd som förvaltaren bedömt utgör säkerhetsrisker för byggnader eller anläggningar.

Ovanstående inskränkningar A1, A3 och A5–A9 utgör inte hinder för farledshållaren av farlederna 901 (Södertälje sluss-Västerås) och 993 (Strängnäs-Hästkär) att bedriva service, underhåll och akut felavhjälpning av befintliga sjösäkerhetsanordningar (SSA) och tillhörande kringutrustning samt vid behov nyetablering, flytt eller borttagande av SSA tillhörande de befintliga farlederna.

Ovanstående inskränkningar A1, A3 och A5–A9 utgör inte hinder för nätägaren att använda, förnya, underhålla och rasera befintliga ledningar med tillhörande anläggningar eller utöva rättigheter som följer av nyttjanderätt, servitut eller ledningsrätt.

Ovanstående inskränkning A9 utgör inte heller hinder för tjänstemän i sjukvårds-, polis- eller räddningsärende. En sådan insats ska omgående anmälas till Länsstyrelsen.

B Intrång enligt 7 kap. 6 § miljöbalken angående vad ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheten förpliktas att tåla

Markägare och innehavare av särskild rätt är förpliktade att tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet:

1. Utmärkning av naturreservatets gränser enligt Naturvårdsverkets anvisningar.

2. Anläggning och underhåll av bryggor/bryggplatser för besökare, i/ur-stigningsplatser för kanotister, anöringskajer för djurtransporter, vandringsleder, stängsel, stättor, grindar, rastplatser, vindsydd, inhängnade ytor för besökare, vedskjul, dass samt uppsättning av skyltar och informationstavlor m.m.
3. Naturvårdande skötsel i form av betesdrift, betesputsning, stubbfräsning, tuvfräsning, gräsklippning, slåtter, röjning, plockhuggning, luckhuggning, frihuggning, ringbarkning, trädbeskärning, gransanering, hamling, tillskapande av död ved, uppsättning av mulmholkar, veteranisering samt nyplantering av lövträd m.m.
4. Åtgärder som gynnar förnygring av rovfisk.
5. Genomförande av undersökningar i uppföljningssyfte av djur- och växtarter samt av mark- och vattenförhållanden.
6. Bekämpning av invasiva främmande arter.

Uppgifter om naturreservatet

Reservatets namn	Segersön
Naturvårdsregister ID	2054261
Natura 2000-område	Segersön (SE0220182)
Kommun	Strängnäs
Lägesbeskrivning	10 km NV Strängnäs, ö-grupp i Mälaren mellan Fogdön och Tosteön vid Gisselfjärden
Naturgeografisk region	Svealands sprickdalslandskap
Kulturgeografisk region	Mälardalen
Vattenförekomst	Mälaren-Gisselfjärden (WA58220982)
Areal	779 ha, varav land 133 ha 100 ha produktiv skogsmark
Fastigheter (markägare)	Kungsberg 1:4 och 2:3 (staten)
Marksamfälligheter	Sanda FS:3 (samfällt fiske)
Gemensamhetsanläggning	Kungsberg Ga:1 (utrymme bryggor, väg, båthus) Kungsberg Ga:2 (hamn och parkering) Kungsberg Ga:3 (väg) Vik Ga:2 (väg)

Nyttjanderätt

Jakträtt (jaktarrende)
Fiskerätt (yrkesfiskearrende)
Fiskerätt (fritidsfiskearrende)
Partiella nyttjanderätter (utrymme)
Fyrar och sjömärken (lägenhetsarrende)
Bete (betesarrende)

Oinskrivna rättigheter

Ledningsrätt (ström)

Skötsel och förvaltning

Länsstyrelsen i Södermanlands län är förvaltare för naturreservatet.

Kring de tre befintliga fritidshusfastigheterna på huvudön Segersön finns ytor som hålls öppna genom gräsklippning och slyröjning. Skötseln av dessa ytor sköts av respektive fritidsfastighetsägare, vilket regleras genom tre separata partiella nyttjanderätter. Förutsättningarna gäller så länge det finns partiella nyttjanderätter som är aktuella.

På huvudön Segersön finns en gemensamhetsanläggning (Kungsberg Ga:1) som inkluderar den östra bryggan, ytorna kring bryggan och körvägen upp till fritidshusfastigheterna. Skötseln av de ingående delarna inom Kungsberg Ga:1 sker genom delägarförvaltning.

SKÄLEN FÖR LÄNSSTYRELSENS BESLUT**Beskrivning av området**

Naturreservatet omfattas av huvudön Segersön samt de fyra mindre öarna Skåningsholmen, Lötsholmen, Gubben och Hummelnäs. Dessutom ingår ett antal små öar och skär samt ett större vattenområde i Norrfjärden och Gisselfjärden. Fritidsbebyggelse finns centralt på Segersön samt på Skåningsholmen, i övrigt är området oexploaterat.

Segersön innehåller en rad värdefulla livsmiljöer av strukturer och substrat för sällsynta och hotade arter. Här finns fler än 75 rödlistade arter och drygt 35 skogliga signalarter samt minst 30 arter av örter och gräs som indikerar en kontinuitet av hävd med slåtter eller bete.

Flertalet av de rödlistade arterna är knutna till gamla och senvuxna ädellövträd i en halvöppen miljö. Området hyser en mycket intressant insektsfauna som är unik i ett europeiskt perspektiv då arterna har sina enda förekomster i Mälarenregionen. Tre av dessa arter är de mycket exklusiva och hotade lindlevande skalbaggar lindgrennagare, lindfläckbock och lindplattbagge. Även svamp- och lavfloran är varierande och artrik. Till de mer intressanta och ovanliga arterna hör igelkotttröksvamp, cinnoberspindling, ekpricklav, grå skärelav och rosa lundlav vilka alla är mycket sällsynta i länet. Karaktäristiskt för Segersön är också att det finns ett stort antal lindar med mistel varav några träd är mer eller mindre helt täckta med mistel i krongrenarna.

Prioriterade biologiska bevarandevärdena är naturtyperna öppen betesmark, trädklädd betesmark och ädellövskog. Liksom stukturer i form av äldre löv- och barrträd, död lövved, ädellövträd med mulm, hamlade träd, hålträd, bryn och gläntor. Även dess unika insektsfauna, rika kryptogamflora samt sin flora med både lundväxter och hävdgynnade växter. Prioriterade bevarandevärden är även de naturtyper och arter som är utpekade enligt art- och habitatdirektivet.

Bevarande av områdets värden

Då stor del av natur- och kulturvärdena i reservatet är ett resultat av människans brukande under lång tid behöver odlingslandskapet förvaltas genom en kontinuerlig hävd och aktiv skötsel för att värdena ska bibehållas och utvecklas. Vissa delar av tidigare öppna- och trädklädda betesmarker är i behov av restaurering.

Området har under flera hundra år haft ett ädellövrikt trädsikt och denna kontinuiteten av äldre ädellövträd är en av de viktigaste faktorerna för bevarandet av reservatets högsta naturvärdena. De äldre träden erbjuder en stor variation av viktiga livsmiljöer och substrat för de mest krävande och sällsynta arterna. Framförallt är det insektsfaunan som lever på solexponerad grov bark, döda grenar och stamdelar av gamla lindar som är den mest värdefulla i reservatet. För bevarandet är det därför viktigt att de äldsta lindarna får åldras så länge som möjligt och fortsätta att vara solexponerade. Även den nyhamling och återhamling som sker på en stor mängd yngre lindar kommer skynda på åldringsprocessen och förkorta tidslappet för nya substrat att bildas. Andra viktiga substrat är även mulm och olika sorter av död lövved av olika grovlek och nedbrytningsgrad. Den döda lövveden i reservatet är främst sådan som skapats i samband med olika restaureringsinsatser och är då placerad i s.k. dödvedsdepåer i både soliga och skuggiga lägen. Den döda lövveden i depåerna kan behöva fyllas på vid behov. Genom kraftiga angrepp av båda askskottsjukan och almsjukan finns det även en stor mängd döda askar och almar.

Delar av reservatets skogsmiljöer får åldras och utvecklas genom naturliga processer medan andra delar är i behov av frihuggning eller restaurering för att utveckla naturvärden på både kort och lång sikt.

Friluftslivets behov ska tillgodoses genom anläggningar och information som inbjuder till besök i området. Anläggningarna för friluftslivet ska ha kanaliseringseffekt i syfte att erhålla en långsiktig samexistens mellan biologisk mångfald, friluftsliv och olika upplevelsevärden. Det friluftsliv som idag bedrivs inom reservatet är framförallt från besökare som kommer till öarna med båt eller kanot sommartid för bad och sol samt till viss del naturintresserade som vill uppleva en variationsrik Mälarnatur. Genom att en särskild besöksbrygga anlades 2022, vid nordvästra sidan av huvudön Segersön, samt att flera olika besöksanordningar planeras att anläggas kan man förvänta sig en ökning av mängden besökare som blir intresserade att komma ut och uppleva naturreservatet.

Naturreservatet ligger inom den skogliga värdetrakten Mälarens öar och strandskogar. Området finns beskrivet i länets naturvårdsprogram, objekt nr 864- Segersön med omgivande öar.

Området är också Natura 2000-område enligt EU:s art- och habitatdirektiv, tillika ett riksintresse enligt 4 kap. miljöbalken. Segersön ingår i Riksintresse för yrkesfiske sjöar,

Mälaren, enligt 3 kap. 5 samt Riksintresse för Sjöfart enligt 3 kap för befintlig farled mellan Södertälje-Västerås. Området ligger inom Segersöarkipelagen som är riksintresse för naturvård, enligt 3 kap. 6 § miljöbalken (MB). Reservatet ligger även inom riksintresse för rörligt friluftsliv, enligt 4 kap. 1 och 2 § MB, Mälaren med öar och strandskog.

Naturreservatet utgör ett led i arbetet med att uppnå de av riksdagen antagna miljömålen Ett rikt odlingslandskap, Levande skogar, Levande sjöar och vattendrag och Ett rikt växt- och djurliv.

Bildandet av reservatet är också en del i att förverkliga friluftsmålen, särskilt målen Tillgänglig natur och Tillgång till natur för friluftsliv.

Reservatet bidrar även till den gröna infrastrukturen i länet med områden som är värdefulla för den biologiska mångfalden knuten till ädellövskogsmiljöer.

Länsstyrelsens bedömning och intresseprövning

Länsstyrelsen bedömer att skogsbruk, exploateringar, andra arbetsföretag eller anläggningar inte går att förena med bevarande av områdets höga naturvärden. Detta är därför enligt Länsstyrelsens uppfattning ett område som i enlighet med 1 kap. 1 § miljöbalken bör skyddas i form av naturreseptat enligt 7 kap. 4 § miljöbalken.

Länsstyrelsen bedömer att bildandet av ett naturreseptat i det aktuella området är väl förenligt med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap. miljöbalken samt i enlighet med översiktsplanen för Strängnäs kommun.

Länsstyrelsen har i enlighet med 7 kap. 25 § miljöbalken prövat och funnit att reservatsföreskrifterna inte går längre i inskränkning av enskilds rätt att använda mark och vatten, än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Mot bakgrund av det ovan sagda beslutar länsstyrelsen att förklara aktuellt område som naturreseptat.

Ärendets handläggning

Dokumentation

Områdets höga naturvärden har varit kända under lång tid och beskrivs bl.a. i länets naturvårdsprogram från 1991. Flera entomologiska undersökningar har genomförts under åren, vilka har uppmärksammat områdets höga värden. Området är sedan 1998 utpekadt som ett Natura 2000-område enligt art- och habitatdirektivet.

Reservatsbildningen

Fastigheten Kungsberg 2:3 ägs sedan 1997 av staten genom Naturvårdsverket. Fastigheten köptes in från dåvarande Domänverket med ändamål att bilda ett naturreseptat. Fastigheten avstyckades från stamfastigheten Kungsberg 2:1.

2024-12-09

6773-2022

Två fritidstomter avstyckades 1999 från Kungsberg 2:3. Dessa ligger på huvudön Segersön och har beteckningen Kungsberg 2:4 och Kungsberg 2:5. I samband med den lantmåteriförrättningen bildades även tre gemensamhetsanläggningar (Ga). Kungsberg Ga:1 berör staten och de 2 fritidstomterna på huvudön och omfattar bryggorna öster- och västerom bebyggelsen inklusive körvägar däremellan samt en bastubyggnad i anslutning till bryggan i väster. Kungsberg Ga:2 berör hamn och parkering på fastlandet vid Skräcksudden och Kungsberg Ga:3 berör väg på fastlandet fram till hamn och parkering. Vid förrättningen beslutades även att förvaltningen av Kungsberg Ga:2 och Ga:3 ska ske av Kungsberg samfällighetsförening. Fastigheten Kungsberg 2:4 styckades av till två fastigheter 2001, den nya delen betecknas Kungsberg 2:6 och ingår även den i de tre gemensamhetsanläggningarna.

Markägarna till den mindre ön Lötsholmen (Kungsberg 1:4) ställde 2013 frågan om staten var intresserade av att köpa in ön för reservatsändamål. Länsstyrelsen ställde sig positiv till förfrågan och 2013 inleddes en markåtkomstprocess med värdering och förhandling. Parterna kom 2014 överens och undertecknade ett köpeavtal. Genom köpet ingick andelar i gemensamhetsanläggningen Vik Ga:2.

Markägarna till den mindre ön Lidaholme inkom 2020 till Länsstyrelsen med en intresseanmälan om ett formellt skydd av ön. Länsstyrelsen ställde sig positiv till förslaget och 2020 inleddes en markåtkomstprocess med värdering och förhandling. Parterna kom inte överens och ärendet lades därför ner 2022.

På ön Skåningsholmen, som tillhör Kungsberg 2:3, finns tre lägenhetsarrenden för friköpta hus som står på ofri grund. Arrendatorerna till de tre tomterna inkom år 2017 med ett gemensamt önskemål om att få stycka av sina respektive arrendetomter. Naturvårdsverket och Länsstyrelsen ställde sig försiktigt positiva till förfrågan under vissa förutsättningar. Bland annat att fastigheterna endast kan avstyckas om dess storlek och utformning är förenligt med gällande strandskyddsbestämmelser samt att befintliga byggnader och anläggningar är lagligen uppförda. Länsstyrelsen upprättade våren 2021 tre separata strandskyddstillsynsärenden för att utreda förhållandena och därmed möjligheten till att kunna genomföra de önskade avstyckningarna. I maj 2021 fältbesökte Länsstyrelsens strandskyddshandläggare platserna för bedömning kring byggnadernas och anläggningarnas legalitet samt vilka områden som tagits i anspråk. Med stöd av denna bedömning togs förslag fram på lämpliga utformningar av tre nya fastigheter. Förslagen mättes in av Skogsstyrelsen med GPS-teknik med hög noggrannhet. Länsstyrelsen beställde i september 2022 värdering av de inmätta tomterna. Värderingarna blev färdiga i juni 2023 och parterna upprättade köpekontrakt under 2023 och 2024. Samtidigt beställde Naturvårdsverket avstyckningar av tomterna från Kungsberg 2:3. Avstyckningarna blev färdiga och vann laga kraft augusti 2024. De nya fastigheterna betecknas Kungsberg 2:7, 2:8 och 2:9. Till respektive ny fastighet ingår det fastighetstillbehör som ligger kvar inom stamfastigheten Kungsberg 2:3. Det gäller bryggor och vissa mindre uthus, vilka nyttjas och sköts av ägarna till de nya fastigheterna. Till fastighetstillbehören finns även tillhörande servitut. De nya fastigheterna ingår i gemensamhetsanläggningarna Kungsberg Ga:2 och Ga:3.

Remiss

Innan förslaget till beslut sändes på remiss genomfördes samråd

med Naturvårdsverket samt Havs- och vattenmyndigheten enligt 26 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

Sakägarkretsen är delvis oklar, framförallt gällande den äldre fiskesamfälligheten Sanda FS:3. Länsstyrelsen har därav beslutat med stöd av 47 och 49 §§ delgivningslagen (2010:1932) att delgivning ska ske genom kungörelsedelgivning. Kungörelsen annonseras i Post- och Inrikes Tidningar samt i Strängnäs Tidning den 19 oktober 2024.

Meddelande om delgivning skickades även till sakägare enligt sändlista. Förslaget till beslut skickades ut den 18 oktober 2024 till sakägare och andra berörda enligt sändlista.

Remissinstansernas synpunkter på förslag till beslut och Länsstyrelsens bemötande

Totalt inkom 11 remissvar.

Sveriges Geologiska Undersökning (SGU) meddelar att de avstår från att yttra sig.

Skogsstyrelsen och Strängnäs kommun meddelar att de tillstyrker eller inte har något att erinra mot remissförslaget.

Fastighetsägarna till Kungsberg 2:7–2:9 (nedan kallade fastighetsägarna) har inkommit med ett gemensamt yttrande. De framför önskemål om ett generellt undantag från föreskrifterna för att kunna dra in el, vatten och avlopp till sina nybildade fastigheter. Önskemålet att dra in el, vatten och avlopp har framförts av fastighetsägarna vid flera olika tillfällen under åren som diskussioner förts om möjligheten till avstyckning av de tomter som vederbörande tidigare arrenderat. I kontakterna med Naturvårdsverket (markägaren) om förutsättningarna för att genomföra önskade avstyckningar framfördes bl.a. att frågan om el, vatten och avlopp fick hanteras efter att fastighetsköpen blivit färdiga. Vidare framförde Naturvårdsverket även att en giltig rättighet (servitut, gemensamhetsanläggning eller dylikt) måste upprättas och bekostas av fastighetsägarna för de delar av nyetableringen och dess framtida drift som berör Kungsberg 2:3.

Länsstyrelsens bemötande är följande. Länsstyrelsen avslår fastighetsägarnas önskemål om ett generellt undantag från föreskrifterna för nyetablering av el, vatten och avlopp. Förslaget i den ställda frågan innebär ett generellt undantag för en verksamhet som inte ryms inom syftet för reservatsbildningen. I stället måste frågor om undantag eller tillstånd att bedriva en verksamhet meddelas i varje enskilt fall efter ansökan av verksamhetsutövaren.

Länsstyrelsen har istället inarbetat ett undantag från inskränkningarna A1, A3–A9 för önskad nyetablering av el, vatten och avlopp som enligt föreskrifterna kräver tillstånd. Därmed blir det inget generellt undantag utan att en avvägning kan göras som minimerar påverkan på reservatets värden. Undantaget har även kompletterats med att det även gäller för att nyttja, sköta och underhålla anläggningarna när de eventuellt kommit i drift.

2024-12-09

6773-2022

Föreningen Sörmlandsentomologerna (FSE) har inkommit med ett yttrande. FSE ställer sig positiva till föreslagna inventeringar av insekter. De ifrågasätter valet av insamlingsförbud av ryggradslösa djur och framför önskemål om den mildare skrivningen om förbud att fånga och samla in ryggradslösa djur på ett sådant sätt att deras biotoper eller reproduktionsmiljöer inte skadas eller förstörs.

Länsstyrelsens bemötande är följande. Länsstyrelsen avslår önskemålet om den mildare skrivningen och motiverar det genom att valet av denna skarpare skrivning med insamlingsförbud används i naturreservat där Länsstyrelsen bedömt att det finns en särskilt skyddsvärd fauna av ryggradslösa djur. En sådan bedömning har Länsstyrelsen gjort för Segersöns naturreservat.

Sjöfartsverket (SFV) har inkommit med ett yttrande. SFV har inget att erinra mot förslaget ur ett sjöfartsperspektiv. SFV upplyser om att allmän farled 993 (Strängnäs-Hästholmen) löper utmed reservatets södra gräns samt att det i anslutning till reservatet finns en s.k. sjösäkerhetsanordning (SSA) i form av en styrbordprick. SFV ser positivt på att det finns ett undantag för underhåll av befintliga farleder. De anser att det bör specificeras tydligare att det innefattar att utföra service, underhåll och akut felavhjälpning på SSA samt att det även måste finnas möjlighet för farledshållaren att förändra farledsutmärkningen genom nyetablering, flytt och borttagande av SSA.

Länsstyrelsens bemötande är följande. I remissyttrandet från SFV omnämns endast farled 993 för fritidsbåtsändamål, men enligt Sjökortet passerar även den större farleden 901 (Södertälje sluss-Västerås) genom norra änden av reservatet. Länsstyrelsen önskade därför ett förtydligande av inkommet remissyttrande. Vid efterföljande kontakter med SFV framgår att även farled 901 ska omfattas av samma lydelse. Länsstyrelsen har inarbetat synpunkten genom att undantaget under A-föreskrifterna utvecklats enligt önskemålet från SFV. Undantaget är kopplat till de befintliga farlederna 901 och 993. Vid eventuell framtida etablering av ny farled krävs dispens.

Vattenfall Eldistribution AB (VEAB) har inkommit med ett yttrande. VEAB informerar om att de har elnätansläggningar inom området i form av 24kV markkabel samt 1kV markkabel med tillhörande fördelningsanläggningar. Elledningen går från Skräckudden ut till Segersön via markkabel och sjökabel. VEAB önskar förtydligande om att reservatsföreskrifterna inte ska utgöra hinder för ledningshavaren att utföra återkommande drift- och underhållsåtgärder och utöva de rättigheter som gäller enligt befintlig ledningsrätt.

Länsstyrelsens bemötande är följande. Länsstyrelsen har saknat kännedom om rättigheten för elnätansläggningarna, då den inte finns angivna som någon rättighet som berör naturreservatet. I remissyttrandet från VEAB framkommer inte någon beteckning på ledningsrättigheten eller vilken typ av rättighet som finns. Med anledning av detta begärde Länsstyrelsen ett förtydligande av inkommet remissvar. Vid efterföljande kontakter med VEAB framgår att rättigheten inte finns formaliserad. De meddelar att ett sådant arbete påbörjas direkt, men att det inte kommer hinna bli klart innan reservatet blivit beslutat. Länsstyrelsen har inarbetat synpunkten genom att undantaget under A-föreskrifterna har utvecklats, vilket möjliggör för nätägaren att utföra drift- och underhållsåtgärder av den befintliga ledningen. Ledningen har även lagts till i sammanställningen över kända rättigheter inom naturreservatet, betecknad som en oinskriven rättighet.

Ängsö Fisk AB (ÄFAB) har inkommit med ett yttrande. ÄFAB anser inte att reservatsbildningen bidrar till att lösa problemen som finns i Mälaren och den långtida negativa utvecklingen för fiskbestånden och fågelpopulationerna. ÄFAB belyser problemet med Mälarens reglering och hur det har påverkat våröversvämmade marker negativt och de olika arterna som är knutna till sådana miljöer. ÄFAB informerar om att de beskrivna häckningsskären för fåglar tidigare var betydligt talrikare med fåglar än i dagens läge, där den största minskningen skedde redan på 1990-talet. ÄFAB informerar även om att öarna och stränderna påverkas av istryck när farleden alltid är öppen vintertid samt av den påverkan som blir av de allt större fartygen som passerar i farleden och orsakar erosion. ÄFAB anser att det är stort fokus i beskrivningarna av landmiljöerna trots att vattenmiljöerna är de dominerande till areal och att det borde vara lika detaljrika inventeringar och beskrivningar för vattenmiljöerna som för landmiljöerna. ÄFAB beskriver några av Mälarens största problem idag, uppger olika aktuella fakta om Mälaren samt utvecklingen för fiskbestånden och fisket samt för fågelpopulationerna. Uppgifter som bl.a kommer utifrån egen erfarenhet som yrkesfiskare inom denna del av Mälaren under mer än 40 år.

Länsstyrelsens bemötande är följande. Bildandet av Segersön har inget limniskt syfte och därför har vattenmiljöerna, trots sin dominans i areal, inte varit fokus för denna reservatsbildningsprocess. Processen har främst fokuserat på de olika miljöerna på land och det är även de miljöerna som varit den ursprungliga motiveringen till att området köptes in för reservatsändamål. En del av det som framförts finns till viss mån angivet i förslaget till beslut och skötselplan, om än inte lika omfattande och detaljerande. Bland annat påverkan av Mälarens reglering och vikten av vårvarma grundområden för fiskrekrytering. Delar av informationen kring häckningsöarna har inarbetats. Flera av de framförda synpunkterna är av sådan karaktär att det snarare berör Mälaren och fisket i Mälaren i stort och inte specifikt det område som är aktuellt inom Segersöns naturreservat. Det är stora och viktiga problem som belyses, men som inte inryms inom denna bildningsprocess. Delar av framförd information kan däremot komma att vara en källa för, och ett motiv till, att i ett framtida skede komplettera Segersöns naturreservat med ett utökat limniskt syfte, där vattenmiljöerna och dess värden därmed kan bli rättvisare beskrivna.

Karl Ingvarson har inkommit med ett yttrande. Han har inget att erinra mot bildandet av naturreservatet, utan framför flera konkreta förslag på innehållet i skötselplanen och hur olika texter kan utvecklas.

Länsstyrelsens bemötande är följande. Länsstyrelsen har inarbetat vissa av förslagen på utveckling av texterna i skötselplanen.

Upplysningar

Beslutet kan överklagas, se bilaga 3.

Beslutet gäller från den dag det vunnit laga kraft.

Beslutet kungörs i ortstidning.

Om det finns särskilda skäl får Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 7 § miljöbalken medge dispens från meddelade reservatsföreskrifter för naturreservatet.

Området är ett Natura 2000-område och därför gäller tillståndsplikt för åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka naturmiljön enligt 7 kap. 28 a § miljöbalken.

Enligt artskyddsförordningen (2007:845) och Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2009:10) gäller bestämmelser om fridlysning av djur och växter.

Åtgärder i vattenområden kan medföra att beslut i ärende om en anmälan om vattenverksamhet eller tillståndsansökan enligt 11 kap. miljöbalken behöver vinna laga kraft innan åtgärderna genomförs.

Området omfattas av utvidgat strandskydd om 300 meter vilket gäller utmed utpekade områden längs med Mälarens stränder. Inom strandskyddat område är det enligt 7 kap. 15 § miljöbalken förbjudet att t.ex. uppföra nya byggnader, ändra byggnader, sätta upp andra anläggningar eller anordningar som avhåller allmänheten, gräva eller på annat sätt förbereda för sådana byggnationer eller utföra andra åtgärder som kan skada växt- och djurliv.

För att skydda miljön och samhället mot utbredningen och skadorna av invasiva främmande arter finns det bestämmelser i EU:s förordning (EU) nr 1143/2014 kring förebyggande och hantering av introduktion och spridning av invasiva främmande arter. Enligt förordningen är det förbjudet att importera, sälja, odla, föda upp, transportera, använda, byta, släppa ut i naturen eller hålla levande exemplar av de arter som finns upptagna på den så kallade. unionsförteckningen över invasiva främmande arter.

Genom beslutet om naturreservat följer att skogsvårdslagens bestämmelser upphör att gälla i reservatet. Se 4 § skogsvårdslagen (1979:429).

Ordningsföreskrifter

Länsstyrelsen har denna dag beslutat föreskrifter (dnr 8298-2024) avseende rätten att färdas och vistas i reservatet samt ordningen i övrigt. I föreskrifterna anges följande:

1 § Utöver vad som gäller enligt andra författningar och beslut är det i Segersöns naturreservat förbjudet att

1. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda stående och omkullfallna träd och buskar,
2. plocka, samla in eller gräva upp växter, mossor, svampar eller lavar,
3. sätta upp tavla, plakat, affisch, skylt eller göra inskrift,
4. fänga och insamla ryggradslösa djur,
5. framföra motordrivet fordon i terrängen.

Det är med undantag från första stycket inte förbjudet att för eget behov plocka bär, matsvamp eller blommor.

Länsstyrelsen får om det finns särskilda skäl meddela dispens från förbud enligt första stycket.

2 § I Segersöns naturreservat är det förbjudet att utan länsstyrelsens tillstånd

1. anordna lägerverksamhet eller tävlingar, eller
2. förankra eller förtöja med båt mer än två dygn i följd.

Dessa föreskrifter träder i kraft den 6 januari 2025.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Beatrice Ask med naturvårdshandläggare Markus Forsberg som föredragande. I den slutliga handläggningen har också länsråd Johanna Sandwall, chefsjurist Christian Finnerman, avdelningschef Erik Hjortsberg, enhetschef Inger-Marie Wohlfarth och länsjurist Maria Pettersson medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Hantering av personuppgifter

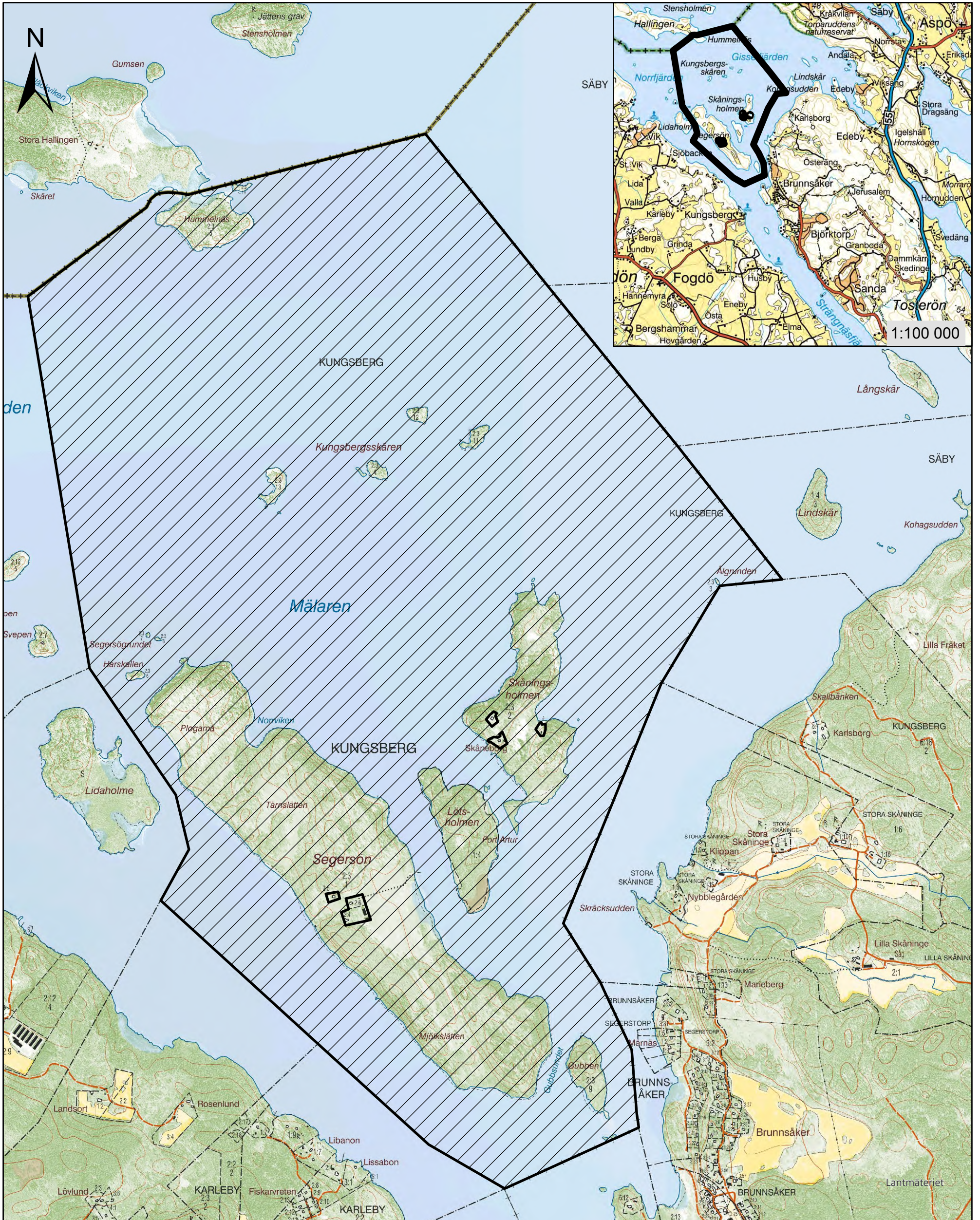
Information finns på <https://www.lansstyrelsen.se/sodermanland/om-oss/om-webbplatsen/sa-hanterar-vi-dina-personuppgifter.html>

Bilagor

1. Beslutskarta
 - 1.1. Beslutskarta. Undantag från föreskrifterna, huvudön Segersön
 - 1.2. Beslutskarta. Undantag från föreskrifterna, Skåningsholmen
2. Skötselplan med bilagor
3. Överklagningsformulär

Beslutskarta

 Naturreservat

0 250 500 1 000 1 500 m

Skala: 1:15 000 [A3]
Koordinatsystem: SWEREF99 TM
Bakgrundskarta: © Lantmäteriet

Beslutskarta

Bilaga 1.1

Undantag från
föreskrifterna, huvudön Segersön.

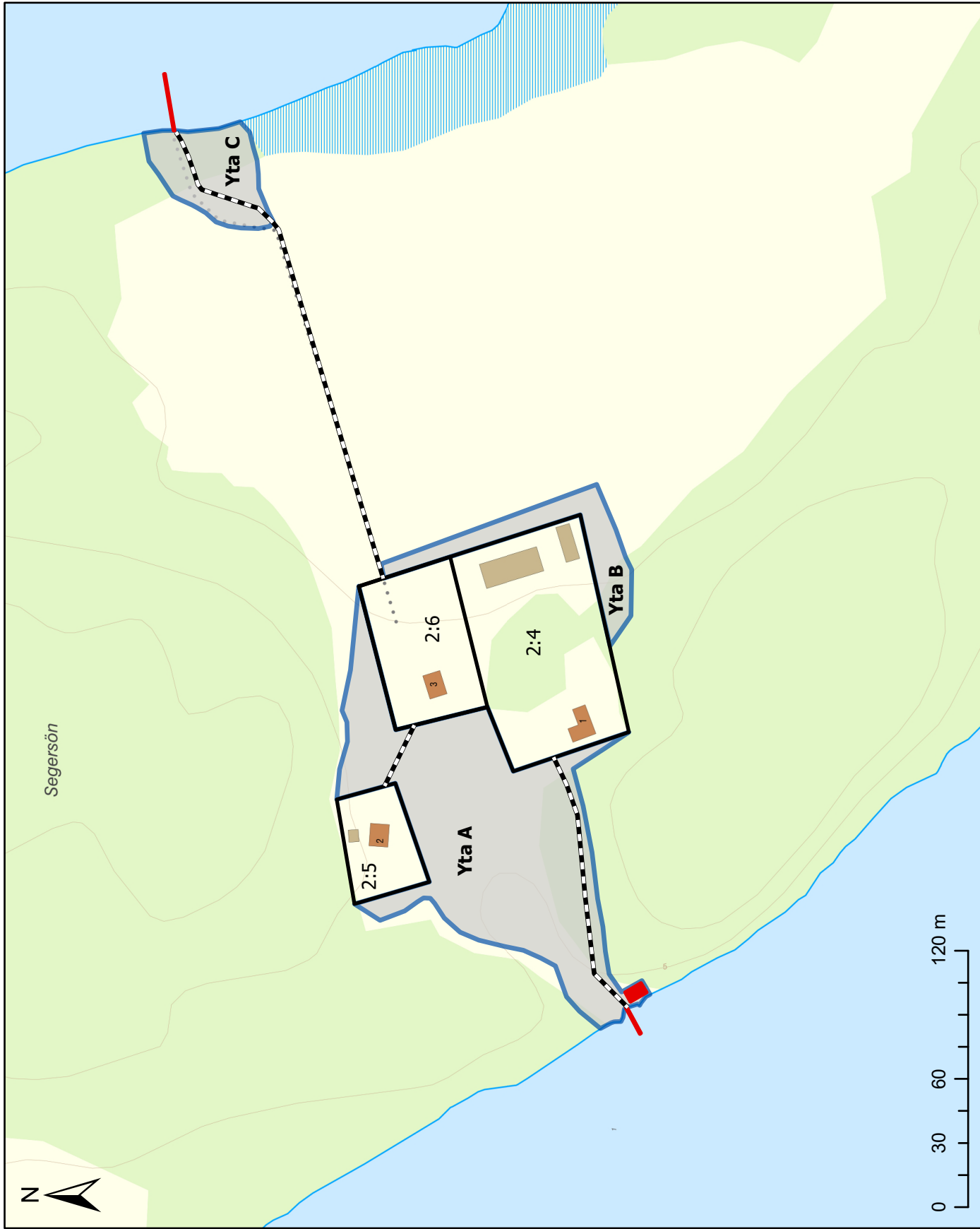
Länsstyrelsens beslut om
Segersöns naturreservat.
Dnr 6773-2022,
2024-12-09

- Tomtmark/Övrig öppen mark. Yta A-C
- Undantag Ga:1-Bryggor och båthus
- Undantag Ga:1- Körväg
- Fastighetsgräns/reservatsgräns

Skala: 1:2 500 [A4]
Koordinatsystem: SWEREF99 TM
Bakgrundskarta: © Lantmäteriet

LÄNSSTYRELSEN
Södermanlands län

Beslutskarta

Bilaga 1.2

Undantag från
föreskrifterna,
Skåningsholmen.

Länsstyrelsens beslut om
Segersöns naturreservat.
Dnr 6773-2022,
2024-12-09

- Fastighetsgräns/reservatsgräns
- Undantag Fastighetstillbehör
- Undantag Servitut för fastighetstillbehör

Skala: 1:2 250 [A4]
Koordinatsystem: SWEREF99 TM
Bakgrundskarta: © Lantmäteriet

